

Nr 1 (220) STYCZEŃ 2021

ISSN 2657-6511

łódzkie.pl

CZASOPISMO SAMORZĄDOWE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

**Trwają szczepienia
mieszkańców Łódzkiego
przeciw COVID-19.
Do dyspozycji jest
429 punktów szczepień
w całym województwie,
w których pracuje ponad
500 zespołów. Ratowniczka
medyczna Katarzyna
Gabryszak zaszczepiła się
już pierwszego dnia
podawania szczepionki**

#Szczepimy się

Spis treści

• Boją się o zdrowie i dorobek życia2-3
Temat numeru4-5
• Szczepimy się	
• Rehabilitacja po covidzie	
Finanse6
• Budżet dobrej prognozy	
Komunikacja7
• Nowe umowy, dodatkowe połączenia	
• Pieniądze dla Bełchatowa i Zduńskiej Woli	
Dotacje8
• Z pomocą młodym	
• Wsparcie dla najsłabszych	
Komunikacja9
• Kolej nie zna granic	
Wsparcie10
• PodzielMY się miłością	
Wokół nas11
• Miliony dla małych i dużych	
• Bliżej książek	
Blisko nas12
• Młodzi sejmikowali	
• Jakie pierogi lepi Julia?	
• Przystępstwa na politechnice	
Sylwetki13
• Koncertowa sala Marty	
Tradycja14-15
• Jak zapusty stały się karnawałem	
Forum16-17
• Forumowicze dyskutowali, premier dziękował	
Rocznice18
• Jubileusz diecezji	
• Pożegnanie biskupa	
• 76. rocznica spalania więźniów	
Zdarzyło się19
• Strajkowali, by działać legalnie	
Kulturalny tydzień20-21
• Laury dla najlepszych	
• O młynarzach i młynach	
• Satyrycznie	
• Śpiewa, bo lubi	
Turystyka22-23
• Weekend na wsi	
Komiks24
• Pik i Robi w Łódzkiem	
Czy wiesz, że25
• Uratował macewy	
• Jakie koszty przejazdu pokrywa gmina?26
• Ostatnie pożegnanie radnego	
Radni27
Urokliwe Łódzkie28
• Maurzyce – skansen (pow. łowicki)	

Boją się o zdro

– Nie chcemy żyć w sąsiedztwie bomby ekologicznej! – mieszkańcy okolic planowanego składowiska śmieci w Piaskach Bankowych w gminie Bielawy protestują po raz kolejny. Boją się smrodu, brudu, kurzu, ale przede wszystkim toksyn i bakterii, które będą przenikać do wody i gleby.

Pod koniec stycznia przysłali do marszałka województwa łódzkiego Grzegorza Schreiberera rozpacziwą petycję. Błagają w niej o niedopuszczenie do powstania Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych, który chce budować Związek Międzygminny Bzura, zrzeszający 19 samorządów z naszego regionu. Mieszkańcy miejscowości sąsiadujących z terenem planowanego składowiska protestują od lat.

– Ta instalacja unicestwi okoliczne rolnictwo, a my z pracy na roli utrzymujemy rodziny. Przez lata inwestowaliśmy w rozwój naszych gospodarstw. Jeśli to składowisko powstanie, nie ma tu dla nas przyszłości – piszą w petycji zrozpaczeni ludzie.

Jak dowodzą, składowisko zatruje ponad 700 hektarów okolicznych ziem – dobrych gleb rolniczych, ale także obszarów szczególnej ochrony, w tym objętych programem Natura 2000 czy, między innymi, pradolinę Bzury i Neru oraz Wspólnotę Silne Błota, gdzie żyją zagrożone wyginięciem żurawie szare, objęte dyrektywą Rady Europy.

– Na tym terenie znajduje się podziemny zbiornik strykowski. Są świetnej jakości wody jurajskie i studnie głębinowe, które zopatrują w wodę mieszkańców – wyliczają.

Nie dla instalacji

Obawy mieszkańców od lat potwierdzają eksperci ochrony środowiska. Już w 2010 roku Krajowa Komisja do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko wydała druzgocące stanowisko w sprawie budowy ins-

talacji w Piaskach Bankowych. W roku 2021 potwierdził je Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Zrobił to w uzasadnieniu do wniosku o uchylenie decyzji środowiskowej, wydanej przez wójta gminy Bielawy, do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Skierniewicach. Wniosek nie pozostawia złudzeń. Budowa instalacji może być zagrożeniem dla środowiska, między innymi dla wód gruntowych i zbiorników wodnych. Z uzasadnienia wniosku wynika też, że decyzja środowiskowa w sprawie inwestycji ZM Bzura została wydana z naruszeniem prawa. Chodzi o rozporządzenie ministra środowiska z 2003 roku, które mówi o zachowaniu naturalnej bariery geologicznej w wypadku budowy składowisk odpadów. Planowane składowisko w Piaskach Bankowych nie spełnia tych wymogów. Przeszkodą jest też wysoki poziom wód gruntowych na tym terenie. Wprowadzie ZM Bzura zdecydował o podniesieniu poziomu gruntu o metr, ale to zrodziło kolejne obawy mieszkańców.

– Przecież woda będzie zalewać nasze pola i domy – piszą w petycji.

owicie i dorobek życia

► Poseł RP Paweł Rychlik upublicznił stenogram zawierający naciski polityków

Naciski polityków

Dlaczego wójt gminy Bielawy, który wydał decyzję środowiskową dla tej inwestycji, dostał wcześniej pozytywną opinię Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska?

– Były naciski ówczesnego posła, a dziś senatora Platformy Obywatelskiej Artura Dunina i burmistrza Aleksandra Łódzkiego Jacka Lipińskiego, który jest wiceprzewodniczącym ZM Bzura. Dotarłem do stenogramu rozmów ze zgromadzenia udziałowców Bzury. Obaj panowie naciskają na pana Kazimierza Perka, regionalnego dyrektora ochrony środowiska – wyjaśnia poseł PiS Paweł Rychlik.

Przerażeni protestujący mieszkańcy przez lata bili głową w mur. Jak określają to w petycji do marszałka, mur samorządowo-urzędniczego układu. Już pod koniec 2015 roku w petycji do ówczesnego ministra środowiska przywoływali bulwersujące fakty, że członkowie władz ZM Bzura pełnili jednocześnie kluczowe funkcje w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi czy w urzędzie marszałkowskim, zawiadywanym przez koalicję PO-PSL.

– Przecież panowie, będący dyrektorami, sobie krzywdy nie zrobią. Śmieją się, że

nic im nie zrobimy. Mogą łamać przepisy, bo pochodzą z PSL i Platformy – żalili się w petycji do ministra protestujący i rozgoryczeni dodawali: – Mówili, że chłop ze wsi jest głupi, opluwali nas i nawet kazali zdejmować buty przed biurami, bo śmierdziały.

Intratne posady?

Skąd taka determinacja dotycząca budowy składowiska właśnie w tym miejscu? Mimo protestów mieszkańców i opinii ekspertów? Jak nie wiadomo o co chodzi, to zwykle chodzi o pieniądze. Protestujący mieszkańcy stawiają tezę, że chodzi o wybudowanie instalacji ze środków publicznych, a potem doprowadzenie do jej prywatyzacji, co dałoby szansę na intratne posady w razie przegranych wyborów samorządowych. Czy się mylą? Próby sprzedaży terenu łącznie ze wszystkimi pozwoleniami już były. Plan przygotowali członkowie zarządu ZM Bzura – przewodniczący Ryszard Nowakowski, wójt gminy Parzęczew, i Jacek Lipiński, wiceszef Bzury, burmistrz Aleksandra Łódzkiego. Z zamiaru nic nie wyszło, bo nie zgodziła się większość udziałowców.

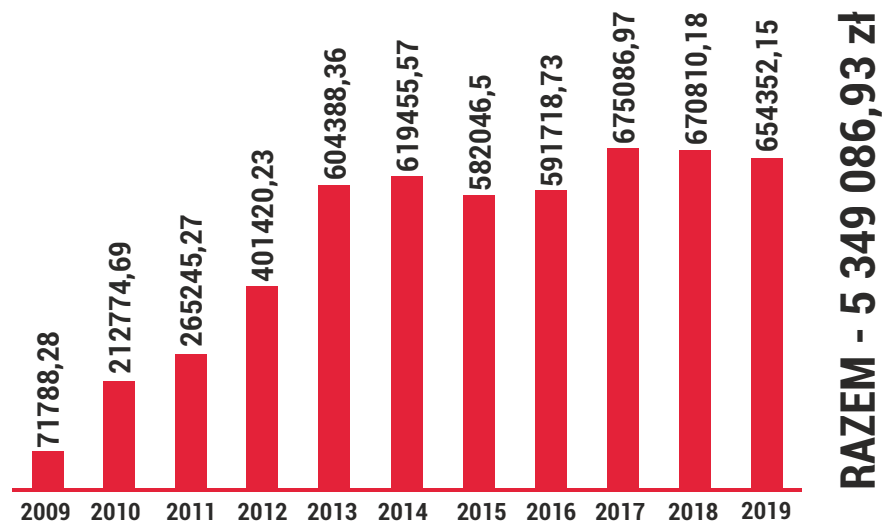
– W wypadku sprzedaży moglibyśmy, jako samorządy, stracić wpływ na to, jak będzie się kształtowała polityka cenowa. Nie o to nam chodziło. Przypomnę, że to miała być inwestycja samorządowa, nie nastawiona na zysk, w przeciwieństwie do przedsięwzięć prywatnych, które drenują nas, podatników – mówił w czerwcu 2020 roku, podczas sesji Rady Gminy Bielawy, wójt tej gminy Sylwester Kubiński.

O tym, jak ważny jest wpływ władz samorządowych na ceny wywozu śmieci świadczy przykład Łodzi, gdzie prezydent Hanna Zdanowska oparła politykę śmieciową na prywatnych firmach zewnętrznych. W konsekwencji dziś chce drastycznie podnieść mieszkańcom stawki za odbiór śmieci.

Jak intratne mogą być posady, o których wspominają protestujący? Trudno przewidzieć. Warto jednak zaznaczyć, że w latach 2009-2019 Związek Międzygminny Bzura przeznaczył na wydatki administracyjne ponad 5 milionów złotych. W latach 2015-2019 Ryszard Nowakowski jako przewodniczący ZM Bzura zarobił ponad 256 tys. zł, a Jacek Lipiński, jako wiceszef Bzury, zainkasował w tym czasie prawie 196 tys. zł.

ZWIĄZEK MIĘDZYGMINNY „BZURA”

WYDATKI - DZIAŁ 750 - ADMINISTRACJA PUBLICZNA

ZM „Bzura” wydał na administrację ponad 5 mln zł

▲ Szczepionkę trzeba przyjąć w dwóch dawkach

#Szczepimy się

Trwają szczepienia mieszkańców Łódzkiego przeciw COVID-19. Szczepionki są szansą na powrót do normalności. Do dyspozycji jest 429 punktów szczepień w całym województwie, w których pracuje ponad 500 zespołów.

Po grupie 0 ruszyły szczepienia seniorów, w tym mieszkańców domów pomocy społecznej, osób 80+ i 70+. Szczepionki podawane są w 14 placówkach prowadzonych przez samorząd województwa, przychodniach i szpitalu rezerwowym urządzonym w łódzkiej hali Expo. Niebawem placówka stanie się największym punktem szczepień w Łódzkiem, dostępnym dla mieszkańców całego regionu, a nie tylko łódzian. Obecnie ma wykonywać 240 zastrzyków dziennie, ale jego znacznie większe możliwości ograniczają zmniejszone dostawy szczepionek.

Wciąż można się zapisywać na szczepienia poprzez infolinię 989, wysłanie SMS o treści „szczepimy się” na numer telefonu 664 908 556, albo poprzez wypełnienie formularza na stronie pacjent.gov.pl. Zainteresowani otrzymają od konsultantów wiadomość o terminie i miejscu szczepienia, gdy pojawi się wystarczająca ilość szczepionek. BBS

▲ Pensjonariusze Domu Pomocy Społecznej w Sieradzu czekają na szczepienie

Rehabilitacja po covidzie

▲ Janina Cyganik na szczepieniu w hali Expo pojawiła się z wnuczką

▲ Wiesława Kolańska, pielęgniarka oddziału na oddziale urazowo-ortopedycznym w sieradzkim szpitalu zaaszczepiła się w połowie stycznia

▲ Uśmiechnięta mama wcześniaka Karolina Musiał (od lewej), bo po szczepieniu w łódzkim szpitalu Pirogowa będzie mogła odwiedzać córeczkę

Covid to źle pracujące serce, fatalne samopoczucie, osłabiony organizm i depresja. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Zgierzu przygotował na oddziale rehabilitacji program leczenia dla osób po koronawirusie.

Piotr Olszówka: – Na rehabilitację trafiłem po tym, jak skończyłem leczenie na oddziale szpitalnym w Zgierzu. Niestety, koronawirus bardzo mnie osłabił, męczę się przy najmniejszym wysiłku. Rehabilitacja trwa trzy tygodnie, ćwiczę codziennie kilka godzin, przed południem od 9 do 12, a później po obiedzie godzinkę.

Dojście do pełnego zdrowia po przejściu koronawirusa nie jest proste, ponieważ COVID-19 atakuje m.in. płuca, serce, mięśnie czy układ nerwowy człowieka.

– Właściwie należy powiedzieć, że osłabia cały organizm – tłumaczy Grzegorz Cybart, ordynator oddziału rehabilitacji w szpitalu w Zgierzu. – Obecnie na oddziale przebywają pacjenci, którzy mają głównie kłopoty z oddychaniem. Jednak w zależności od problemu, z jakim mamy do czynienia, pacjenci po covidzie kierowani są na odpowiednie leczenie. Znajdują się pod opieką lekarzy rehabilitantów, internistów, neurologów. W zależności od potrzeby, wykonujemy konsultacje kardiologiczne, neurologiczne, nefrologiczne. Rehabilitacja trwa zwykle od dwóch do czterech tygodni.

▲ Piotr Olszówka, który przeszedł covid, odzyskuje siły podczas rehabilitacji na oddziale w Zgierzu

Podczas zabiegów lekarze i fizjoterapeuci zajmują się poprawianiem wydolności wysiłkowej i krążeniowej pacjentów, ale co ważne, dzięki odpowiednim technikom relaksacyjnym wzmacniają psychikę tych, którzy pokonali chorobę. Dbają też o usprawnienie koncentracji, redukują uczucie spowolnienia, zagubienia, lęku i niepewności.

Rehabilitacja obejmuje także leczenie zaburzeń ciśnienia krwi, zakrzepów zatorowych; poprawia wydolność oddechową i wzmacnia osłabiony organizm. Wykonywane są specjalne zabiegi, w tym: tlenoterapia, inhalacja i czynności poprawiające ogólną wydolność organizmu, zapewniając pacjentowi powrót do zdrowia.

Szczegółowe informacje i ustalenie terminu przyjęcia można uzyskać, dzwoniąc pod numery telefonu: (42) 714 42 95 lub (42) 714 42 97. MAP

Budżet dobrej prognozy

Modernizacja i budowa linii kolejowych, nowe połączenia autobusowe, wsparcie dla szkolnictwa zawodowego, rolników, seniorów oraz szpitali to najważniejsze kierunki Województwa Łódzkiego. Budżet na 2021 rok komentuje marszałek Grzegorz Schreiber.

Transport

Przy tej trudnej sytuacji, jaką mamy obecnie, utrzymanie inwestycji na poziomie 30 procent jest bardzo dobrą prognozą na przyszłość. Wśród wydatków majątkowych szczególną pozycję zajmują drogi i modernizacja całej siatki drogowej w województwie. Wśród nich są takie, które w 2021 roku rozpoczniemy i skończymy, jak choćby droga nr 450 Wyszaków – Lubczyna czy droga nr 484 na odcinku Żelów – Bełchatów. Są też takie, które będziemy kontynuować przez kolejne lata: obwodnica miasta Praga, Bełchatowa czy wiadukt w Kolaszkach.

Naszym priorytetem są także linie kolejowe, ich modernizacja i, co warto odnotować, budowa nowej linii kolejowej. To jest sprawa bez precedensu, mamy nadzieję, że uda się ją zrealizować, choć daleka jeszcze droga przed nami. Pociąg pojedzie zupełnie nową trasą na linii Łódź – Wieluń, co jest ważne dla województwa łódzkiego. Wierzę, że Łódzkie zdobędzie na ten cel fundusze z projektu Kolej Plus.

Chcemy także modernizować te linie kolejowe, które za rządów PO-PSL były zaniedbywane, jak choćby połączenie Bełchatowa z Piotrkowem Trybunalskim.

Rok 2021 to również kontynuacja prac związanych z modernizacją linii tramwajowych, które za poprzedników zostały spisane na straty. Przywracamy do użytku linie: 41, 43, 46. Tylko w 2021 roku w Regio-

nalnym Programie Operacyjnym mamy na ten cel 60 milionów złotych.

Wreszcie jeden z najważniejszych punktów budżetu to nowe połączenia autobusowe. Łódzkie musi być tak skomunikowane, żeby z najdalszych i najmniejszych miejscowości mieszkańcy mogli dojechać do stolicy regionu czy do większych miast. Jestem dumny, że powstały już takie połączenia, jak: Piotrków Trybunalski – Sławno – Opoczno, Łódź – Tuszyń – Piotrków Trybunalski, Wieluń – Zdzierzyczna – Wieluń. Mimo że linie autobusowych jest 39, w przyszłym roku powstaną kolejne, ponieważ taka była i jest wola mieszkańców.

Zdrowie

W 2020 roku w ramach walki z pandemią doposażyliśmy szpitale, i to w znaczący sposób, ale tegoroczny budżet to również znaczące nakłady na wyposażenie placówek medycznych. I na tym nie poprzestaniemy. Niestety, 2021 rok to także walka z koronawirusem. Przeznaczaliśmy na nią 36 mi-

łozymy także na przekształcenia i przeprofilowania zawodowe, zwłaszcza tych, którzy mieszkają w okolicach Bełchatowa i z górnictwem wiążą zawodową przyszłość. W związku z przeobrażeniami, jakie czekają ten sektor, musimy być gotowi i planujemy otworzenie szkoły zawodowej, która pomoże pracownikom w zmianie zawodu.

Myślimy także seniorach i osobach samotnych. Zakładamy telefon, pod którym będą mogli szukać pomocy. Zwiększamy także pulę na ochronę zabytków, remonty budynków sportowych i granty sołeckie.

Stawiamy na zielone miasta w Łódzkiem, będziemy wspierać rolników kultywujących rodzime uprawy. Kontynuujemy program przywracania sadów owocowych, ekologicznej żywności i lokalnych targowisk, po to, by skrócić drogę między producentem żywności a odbiorcą.

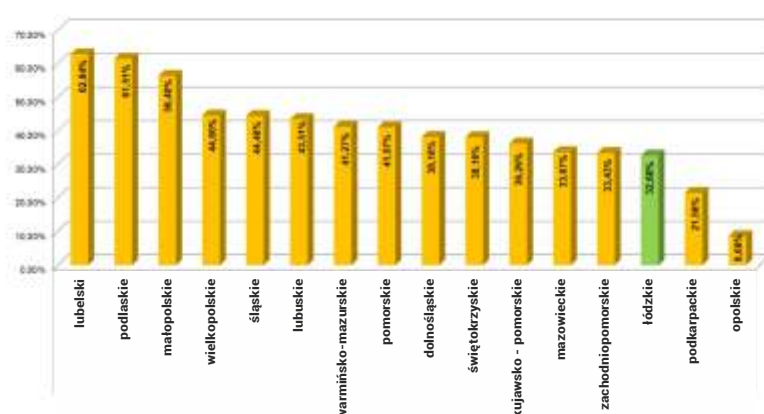
Ten budżet to budżet dobrej prognozy. Myślę, że da nam możliwość wyjścia z trudnej sytuacji. MAP

Przedsiębiorcy, rolnicy, szkoły zawodowe

Ponad 80 milionów złotych przeznaczymy z Regionalnego Funduszu Rozwoju Województwa na pomoc w postaci niskoprocentowanych pożyczek płynnościowych dla przedsiębiorstw, które ucierpiały w walce z covidem.

Wspieramy i będziemy wspierać młodych, kreatywnych twórców, ale nacisk po-

WSKAŹNIK ZADŁUŻENIA WOJEWÓDZTW DO PLANOWANYCH DOCHODÓW 2021 ROKU

▲ Janusz Malinowski (od lewej), prezes Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, Grzegorz Schreiber, marszałek województwa i Artur Martyniuk, prezes POLREGIO

– Rozwój oferty czy to w ścisłej aglomeracji łódzkiej, czy w województwie będzie się sukcesywnie odbywał.

Już od połowy grudnia kursują pociągi relacji Łódź – Drzewica. W ciągu doby ŁKA uruchomiła 12 połączeń bezpośrednich (6 par pociągów). Czas przejazdu całej trasy zajmie ok. 80 minut. Trzy połączenia są skomunikowane z pociągami Kolei Mazowieckich do i z Radomia. Kolejną nowością w rozkładzie jazdy są mię-

Nowe umowy, dodatkowe połączenia

Samorząd województwa łódzkiego podpisał wieloletnie umowy z przewoźnikami POLREGIO i Łódzką Koleją Aglomeracyjną do końca 2028 roku. Dzięki temu poprawiła się oferta przewozowa w regionie.

– Chcemy zlikwidować wspólnymi siłami jak najwięcej wykluczenia komunikacyjnego w województwie łódzkim. Bardzo zależy nam również na tym, żeby obaj przewoźnicy wykonywali swoją pracę jak najlepiej – mówi marszałek Grzegorz Schreiber.

Zawarcie umowy z POLREGIO pozwoliło m.in. na wprowadzanie nowych połączeń zarówno wojewódzkich, jak i międzywojewódzkich. Przewozy pasażerskie są realizowane na trasach kolejowych: Koluszki – Skierniewice – Warszawa; Łódź – Tomaszów Mazowiecki – Opoczno; Łódź

– Sieradz – kierunek Poznań; Łódź – Kutno – kierunek Toruń; Łódź – Piotrków Trybunalski – Radomsko – kierunek Częstochowa; Wieluń – kierunek Tarnowskie Góry.

– Umowa jest rozwojowa. Daje możliwość, by praca przewozowa i eksploatacyjna rosła, a także ułatwia współpracę między nami i Łódzką Koleją Aglomeracyjną – podkreśla Artur Martyniuk, prezes zarządu POLREGIO.

– Więcej pociągów, nowe połączenia kolejowe, to wszystko już się dzieje – akcentuje Janusz Malinowski, prezes ŁKA.

dzywojewódzkie połączenia z Łodzi do Ostrowa Wielkopolskiego. Na trasie Łódź Fabryczna / Łódź Kaliska / Łódź Widzew – Ostrów Wielkopolski realizowane są cztery połączenia (dwa w kierunku Ostrowa i dwa w stronę Łodzi). Z Ostrowa Wielkopolskiego można kontynuować podróż do Poznania i Wrocławia. W tym roku jest też więcej połączeń z Łodzi do Piotrkowa Trybunalskiego.

Warto dodać, że pasażerowie mają możliwość skorzystania z tańszych biletów dzięki ofertom specjalnym, takim jak zniżki, wzajemne honorowanie biletów czy integracja przejazdów pociągiem z komunikacją miejską. Do ulg uprawniają też karty mieszkańca. RED.

Pieniądze dla Bełchatowa i Zduńskiej Woli

Zduńska Wola zyska prawie 8,5 mln zł na ekologiczny transport miejski. Bełchatów otrzymał ponad 4 mln zł na poprawę dostępności komunikacyjnej miasta. To wszystko z funduszy unijnych, przekazanych przez Województwo Łódzkie.

Dofinansowanie dotrze do zduńskowolskiego MPK, które niebawem będzie dysponować czterema autobusami elektrycznymi. Powstanie też niezbędna infrastruktura, czyli stacje ładowania i przyłącze energetyczne.

Umowę na przekazanie pieniędzy z Regionalnego

Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego dla MPK w Zduńskiej Woli podpisał marszałek województwa Grzegorz Schreiber.

– Teraz mieszkańcy mogą wypatrywać, kiedy ekologiczne pojazdy pojawią się na zduńskowolskich drogach – mówi marszałek. – Mnie pozostaje życzyć zduńskowolanom komfortowych i zdrowych podróży.

Z kolei Bełchatów wzbogacił się o nowoczesny węzeł przesiadkowy dla autobusów MZK i PKS, 106 nowych miejsc pos-

tojowych „parkuj i jedź”, siedem miejsc dla niepełnoprawnych w wybudowanych obiektach, ścieżkę rowerową. Ponadto władze miasta zleciły remont chodników, zakupiły ładowarki dla autobusów, sto-

jaki rowerowe, trzy parkometry oraz dwie tablice informacji pasażerskiej. Umowę refundującą realizację inwestycji zawarli przedstawiciele Województwa Łódzkiego i Bełchatowa. MAP, BBS

▲ Przy podpisywaniu umowy byli: (od lewej): Dariusz Roguń, radny Sejmiku Województwa Łódzkiego, Zbigniew Ziemia, wicemarszałek województwa, Łukasz Politański, wiceprezydent Bełchatowa i Piotr Adamczyk, wicemarszałek województwa

Wicemarszałek Piotr Adamczyk zapowiedział, że już w marcu centrum będzie świadczyć psychologiczne i psychiatryczne usługi

Z pomocą młodym

Blisko 15 mln zł dostanie Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej im. J. Babińskiego w Łodzi na utworzenie środowiskowego centrum zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży. Będzie to jedna z siedmiu takich placówek w kraju.

Szpital im. Babińskiego, podlegający samorządowi województwa łódzkiego, wygrał konkurs na tę inwestycję. Centrum powstanie przy ulicy Mielczarskiego 35.

– Jest to niezwykle wydarzenie i nie chodzi tylko o pieniądze ani o to, że szpital im. Babińskiego należy do nielicznych w Polsce, tworzących takie centrum – mó-

wił podczas konferencji Piotr Adamczyk, wicemarszałek województwa. – Rzecz dotyczy nowego podejścia do opieki środowiskowej nad dziećmi i młodzieżą, która nie będzie polegać na zamykaniu młodych ludzi w ośrodkach. Projekt zakłada, że już w marcu 2021 roku ruszą tu usługi psychologiczne i psychiatryczne, a więc w bly-

kawicznym tempie. Myślę, że każdy z nas zdaje sobie sprawę, jaka jest skala potrzeb.

– Idea jest taka, że dziecko może przyjść do ośrodka kiedy chce – dodaje Anna Śremska, dyrektor Specjalistycznego Psychiatrycznego ZOZ im. Babińskiego w Łodzi. – Centrum stanowi finał wielu lat starań szpitala o to, żeby opieka skierowana w szczególności do dzieci i młodzieży, ich rodzin, opiekunów, środowisk, była kompleksowa, żeby to miało w końcu sens. To jest miejsce, do którego po przyjsciu młody człowiek i jego rodzina otrzymają pomoc adekwatną do potrzeb.

Nowe podejście do najmłodszych pacjentów zainicjował resort zdrowia, dając zielone światło zmianom w opiece psychiatrycznej nad dziećmi i młodzieżą. Ministerstwo wprowadziło trójstopniowy model opieki. W jego skład wchodzi: ośrodki środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, zapewniające dostęp do psychologów, psychoterapeutów i terapeutów środowiskowych; środowiskowe centra zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży, zapewniające dostęp do konsultacji psychiatry dzieci i młodzieży, oddziału dziennego i zespołu leczenia środowiskowego; ośrodki wyspospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej, czyli oddziały psychiatryczne.

Najważniejsze będą ośrodki pierwszego i drugiego stopnia. W przeciwieństwie do obecnych rozwiązań, w których często przyjęcie na szpitalny oddział jest pierwszym kontaktem nieletniego z jakąkolwiek formą opieki. Maciej Petrycki, BBS

Wsparcie dla najsłabszych

Zarząd województwa łódzkiego przyznał ponad 12,4 mln zł unijnego dofinansowania projektom wspierającym opiekę społeczną w regionie. Podpiswane są umowy z realizatorami zadań.

Wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego otrzymały trzy projekty. Zdecydowała największa liczba punktów uzyskanych podczas oceny merytorycznej w ramach naboru „Infrastruktura opieki społecznej”.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligentalną Koło w Zgierzu uzyska na wykonanie projektu „Szanse i perspektywy dla osób z niepełnosprawnością inteligentalną”

2 mln 113 tys. zł. Wartość tego zadania wynosi ponad 3 mln zł. Projekt zakłada budowę i wyposażenie budynku warsztatów terapii zajęciowej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych ma do wykorzystania 3 mln 752 tys. zł, które pozwolą zaadaptować budynek przy ul. Wrześnińskiej 64 w Łodzi na potrzeby Zakładu Aktywności Zawodowej i Mieszkań Chronionych. Modernizacja obiektu została wyceńniona na 5,5 mln zł.

Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi za 9,6 mln zł planuje wybudować hostel dla osób wykluczonych. Na ten cel otrzyma dotację wysokości 6,5 mln zł. DK, BBS

12,4 mln zł

dla projektów wspierających opiekę społeczną w regionie łódzkim

▲ Szczegóły realizacji projektów marszałek Grzegorz Schreiber przedstawił na wiadukcie kolejowym w Bełchatowie

Kolej nie zna granic

Pod koniec minionego roku okazało się, że wszystkie projekty złożone przez Województwo Łódzkie do programu Kolej Plus zyskały pozytywną ocenę PKP PLK. Dzięki temu znalazły się w drugim etapie naboru.

Co to oznacza? Że w ciągu 12 miesięcy zostaną opracowane studia planistyczno-prognostyczne. Szczegóły realizacji trzech projektów kolejowych w ramach programu uzupełnienia lokalnej i regionalnej infrastruktury kolejowej Kolej Plus marszałek Grzegorz Schreiber przedstawił w sierpniu. Podczas konferencji, która odbyła się na wiadukcie kolejowym w Bełchatowie, podpisane zostały listy intencyjne z przedstawicielami samorządów Bełchatowa, Kleszczowa i Wielunia, których te projekty dotyczyły najbardziej.

– Udział w programie Kolej Plus jest wielką szansą dla województwa łódzkiego. Ma na celu przede wszystkim wyeliminowanie wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców – mówił podczas konferencji marszałek Grzegorz Schreiber. Jak dodał, udział w projekcie to także wsparcie rozwoju gospodarczego naszego regionu dzięki dodatkowym ofertom inwestycyjnym oraz nowym miejscom pracy, które zostaną utworzone podczas realizacji projektów, a także po uruchomieniu kolejnych połączeń kolejowych ze stolicą województwa.

Na stacji kolejowej w Opcznie marszałek przedstawił natomiast szczegóły modernizacji i elektryfikacji linii kolejowej nr 25 na odcinku Tomaszów Mazo-

wiecki – Skarżysko Kamienna. O pieniądze na realizację tej inwestycji województwo łódzkie będzie ubiegać się wspólnie z województwem świętokrzyskim.

– Kolej nie zna granic, ludzie jeżdżący pociągami chcieliby przemieszczać się pomiędzy miejscowościami niezależnie od

tego, w którym regionie one leżą – kontynuował marszałek. – Na tym dworcu pociąg kończy bieg, a powinien jechać dalej w kierunku województwa świętokrzyskiego. I taki właśnie jest nasz cel.

Program Kolej Plus zaplanowano do realizacji do 2028 roku.

Projekty z Łódzkiego zgłoszone do programu Kolej Plus

1

„Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 25 na odcinku Tomaszów Mazowiecki – Skarżysko Kamienna” – przygotowanie studium projektowo-technicznego, obejmującego m.in. dokumentację projektową wraz z decyzjami administracyjnymi. Długość modernizowanej linii: ok. 88 km

2

„Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski – Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa” – przygotowanie studium projektowo-technicznego, obejmującego m.in. dokumentację projektową wraz z decyzjami administracyjnymi i realizacja robót. Długość modernizowanej linii: ok. 34,3 km, długość budowanej linii: ok. 7,2 km

3

„Budowa linii łączącej linię kolejową nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią kolejową nr 181 (Wieluń)” – przygotowanie studium projektowo-technicznego, obejmującego m.in. dokumentację projektową wraz z decyzjami administracyjnymi i realizacja robót. Długość budowanej linii: ok. 30 km

▲ Jedną z obdarowanych przez marszałka Grzegorza Schreibera była porucznik Gryzelda Studzińska, uczestniczka Powstania Warszawskiego

PodzielMY się miłością

Akcję „PodzielMY się miłością” zapoczątkował marszałek Grzegorz Schreiber. Do mieszkańców Domów Pomocy Społecznej, kombatantów i weteranów trafiły upominki, przygotowane przez podmioty ekonomii społecznej.

W ten sposób samorząd województwa pomaga im przetrwać ten trudny czas, obdarowując jednocześnie mieszkańców regionu. W grudniu, przed świętami Bożego Narodzenia, pierwszą partię prezentów marszałek wręczył mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej w Rąbieniu koło Łodzi.

– „PodzielMY się miłością” to takie piękne hasło akcji, którą rozpoczynamy w naszym województwie – powiedział Grzegorz Schreiber. – Myślę, że nasze działania będą przebiegały w najbliższych tygodniach, a może nawet miesiącach. Celem jest, abyśmy mogli pomagać jednym, jednocześnie wspierając innych. Podmioty ekonomii społecznej należą do tych, które najbardziej ucierpiały w czasie pandemii i to one są pierwszym adresem naszej po-

mocy. U nich zamówiliśmy wykonanie podarunków świątecznych i chcemy się nimi podzielić. Upominki dotrą do wszystkich domów opieki społecznej w województwie. Akcję wspierają również żołnierze 9. Łódzkiej Brygady Obrony Terytorialnej. RED.

▲ Mieszkańcom Domów Pomocy Społecznej w Piotrkowie Trybunalskim i Łochyńsku koło Radomska upominki wręczył wicemarszałek Zbigniew Ziemia; w Łochyńsku był też radny Sejmiku Paweł Kowalczyk

▲ Andrzej Górczyński, członek zarządu województwa łódzkiego, przekazał prezenty mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej „Pod dębami” w Konstantynowie Łódzkim

Miliony dla małych i dużych

Dodatkowe 293 mln zł z rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych trafi do województwa łódzkiego. Skorzystają gminy i miasta, które złożyły wnioski pozytywnie ocenione.

Poinformował o tym marszałek Grzegorz Schreiber na konferencji w Sieradzu z udziałem posłanki RP Joanny Lichockiej i przewodniczącej Sejmiku Województwa Łódzkiego Iwony Koperskiej. Marszałek mówił o inwestycjach samorządowych w całym regionie, które uzyskały dofinansowanie.

– Kończymy z podziałem na Polskę A i Polskę B – zaakcentował. – Premier Mateusz Morawiecki podkreśla, że dla jego rządu ważne są nie tylko inwestycje w wielkich miastach, ale także wsparcie mniejszych samorządów.

Wymieniona kwota wesprze ponad 130 przedsięwzięć w Łódzkiem. Wśród nich

jest zabezpieczenie przeciwpowodziowe terenu Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sieradzu (2,2 mln zł), stworzenie sieradzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (5 mln zł), rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Brąszewicach o Gminny Dom Kultury (1 mln zł), rozbudowa Gminnego Domu Kultury w Kłonowej (900 tys. zł), modernizacja stacji uzdatniania wody w Złoczewie (1 mln zł) i przebudowa tutejszego targowiska (1,5 mln zł), budowa sali sportowej w systemie budynku pasywnego przy Szkole Podstawowej w Chociwiu (3 mln zł), budowa Szkoły Podstawowej w Kwiatkowi-

cach o charakterystyce niskoemisyjnej (2,5 mln zł). Zyskało też województwo łódzkie. Na rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 473 Przatów – Łask otrzymało 15 mln zł i na modernizację drogi wojewódzkiej nr 713 w Tomaszowie Mazowieckim ponad 37 mln zł.

Dotychczas do Łódzkiego z rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych trafiły 682 mln zł. Pieniądze w większości zostaną przeznaczone na budowę dróg, mostów, remonty szkół, przedszkoli, bibliotek i innych obiektów użyteczności publicznej, a także na kanalizację czy inwestycje sportowo-rekreacyjne. BBS

▲ W sieradzkiej konferencji uczestniczyli marszałek Grzegorz Schreiber (od lewej), przewodnicząca Iwona Koperska i posłanka Joanna Lichocka

Blżej książek

Samorząd województwa zwiększa dostępność bibliotek pedagogicznych. Ich praca zostanie unowocześniona i dostosowana do potrzeb czytelników.

Obecnie te placówki nie są atrakcyjne, bo mają ofertę sprzed prawie 50 lat. Trzeba ją zmienić, tak by zachęcać czytelników do korzystania z bibliotek. Konieczna jest nowa formuła, bo dotychczasowa – co pokazuje fakty – nie działa. I nic dziwnego, skoro biblioteki pedagogiczne funkcjonują w kształcie ustalonym w latach 70. ub. wieku.

– Dziś mamy za zadanie nie tylko prowadzić te instytucje w najdoskonalszej formie, ale też optymalizować ich pracę – podkreśla wicemarszałek Zbigniew Ziemia. – Musimy nadążać za potrzebami czytelników, a te się zmieniają, podobnie jak nasza rzeczywistość. Jednocześnie prowadzimy rozmowy (zgodnie z harmonogramem spotkań) z pracownikami filii. Chcemy

dowiedzieć się, jakie mają propozycje i pomysły na zmiany.

Przedstawiciele zarządu województwa zapewniają, że żaden pracownik nie straci pracy. Zarząd szuka rozwiązań najkorzystniejszych dla pracowników, a jednocześnie takich, które pozwolą najlepiej wykorzystać ich wiedzę i doświadczenie.

– Proponujemy, by w miejscowościach, w których znajdują się filie bibliotek, stanęły książkomaty – zapowiada wicemarszałek Ziemia. – Dzięki temu będzie można przejrzeć zbiory online i zamówić wybrane tytuły, a potem, o dogodnej dla siebie porze, odebrać. Rozpatrywane jest też uruchomienie usługi „książka na telefon”, czyli dostarczenie jej pod wskazany

adres. Rozwój nowych technologii umożliwi dostęp do platformy zasobów edukacyjnych IBUK Libra. W przyszłości będzie można czerpać z usług platformy Legimi, pozwalającej na korzystanie z e-booków.

Skąd pomysł na optymalizację? Zrodził się z potrzeby. Wśród 18 filii tylko 8 funkcjonuje w budynkach będących własnością Województwa Łódzkiego.

Pozostałe działają w wynajmowanych pomieszczeniach. Często wymagających remontu, albo nowego lokum, bo niektóre samorządy zapowiedziały zakończenie umów najmu. Ponadto filie w większości pracują w godzinach od 9 do 15. Pojawiały się skargi, sugestie, że są to godziny pracy niedostosowane do dzisiejszych potrzeb. Zwiększony dostęp do księgozbiorów otrzymają również osoby niepełnosprawne.

– Zbiory pozostaną w tych samych miastach, co filie – mówi Zbigniew Ziemia. – Przez lata nikt nie unowocześniał bibliotek. Trzeba to zmienić głównie dlatego, by umożliwić rozwój tych miejsc. RED.

Młodzi sejmikowali

Radni Młodzieżowego Sejmiku Województwa Łódzkiego spotkali się na inauguracyjnej sesji. Wybrali prezydium i sekretarza sejmiku. Obrady odbyły się online.

Przewodniczącym został Mikołaj Włodarczyk, wiceprzewodniczącymi: Jagoda Kmita, Maciej Kaczmarek, Joanna Palma, a sekretarzem Aleksander Zalech. Każdy wybór poprzedzała autoprezentacja kandydatów, z których wielu działa społecznie. Młodzi radni będą spotykać się w komisjach, a sesje odbywać przynajmniej dwa razy w roku. Rajców jest 30. Zostali wyłonieni podczas konkursu, do którego zgłosiło się 38 osób. Zgodnie z regulaminem,

radni sejmiku młodzieżowego reprezentują cały region. Sejmik młodzieżowy jest apolityczny i apartyjny.

O powołaniu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Łódzkiego zdecydowali dorośli radni wojewódzcy. Zależało im na większym zaangażowaniu obywatelskim młodych ludzi w życie społeczne i publiczne województwa. Ma to być również rodzaj dialogu z młodym pokoleniem i otwarcie na ich współdecydowanie o sprawach młodzieży.

Iwona Koperska, przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego złożyła gratulacje debiutującemu radnym. Z radością podkreśliła: – Jest mi bardzo miło, że mogę zainaugurować sejmik młodzieżowy. Mam nadzieję, że będzie przykładem dla młodych ludzi i wypracuje różne dla nich rozwiązania.

Przewodniczącym seniorem, który rozpoczął obrady i przeprowadził wybór przewodniczącego młodzieżowego sejmiku był Włodzimierz Stanek, dyrektor Kancelarii Sejmiku WŁ.

Obradom przysłuchiwał się Dawid Mazurkiewicz, dyrektor Departamentu Promocji Urzędu Marszałkowskiego. – Cieszę się, że ruch samorządowy wśród młodzieży jest upowszechniany – mówił do radnych. – Liczę na wiele projektów na rzecz młodych mieszkańców Łódzkiego. JG,BBS

Jakie pierogi lepi Julia?

Najlepsze. Tak uznali jurorzy, wybierając Julię Mańkowską ze Skowrody Południowej na zwyciężczynię kulinarnego konkursu bożonarodzeniowego w kategorii „tradycyjna potrawa wigilijna”.

Z kolei pierwsze miejsce w kategorii „tradycyjny wypiek bożonarodzeniowy” zajął Tomasz Wilk z Żarnowa. Oceniającym najbardziej smakował staropolski piernik żarnowski babci Wilkowej.

10-letnia Julia ulepiła pierogi z kapustą

i grzybami. Opowiada, że zamiłowanie do gotowania zrodziło się u niej od podpatrywania działań mamy w kuchni. Laureatka jest uczennicą szkoły podstawowej w Błędowie. Była gościem marszałka województwa Grzegorza Schreibera.

Główną nagrodę w konkursie, czyli czek o wartości 1500 zł, wręczył zwyciężczyni Andrzej Górczyński, członek zarządu województwa łódzkiego. – Produkty pokazały, że województwo łódzkie ma niewykorzystany potencjał kulinarny, a mieszkańcy przywiązują wagę do kulturowania tradycji podczas przygotowywania potraw i wypieków świątecznych – podkreślił.

Kulinarny konkurs bożonarodzeniowy został zorganizowany przez Urząd Marszałkowski WŁ ze wsparciem „Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie” po raz pierwszy i od razu cieszył się ogromną popularnością. Do kategorii „tradycyjna potrawa wigilijna” zgłoszonych zostało ponad 50 potraw. W kategorii „tradycyjny wypiek bożonarodzeniowy” było 100 propozycji. BG,BBS

Przestępstwa na politechnice

Unikatowy w Polsce „Ośrodek Kompetencji Informatyki Śledczej i Cyberbezpieczeństwa” powstanie na Politechnice Łódzkiej. Naukowcy będą badali i prowokowali... przestępstwa.

Pierwszy etap projektu to budowa „pracowni cyfrowego modelowania miejsca przestępstwa”, co wsparł zarząd województwa łódzkiego niebagatelną kwotą, bo 282 tys. zł. Dzięki dofinansowaniu trafi tam specjalistyczny sprzęt wspomagający trójwymiarowe modelowanie rzeczywistości wirtualnej i rozszerzonej, a także komputery do archiwizacji, analizy, wizualizacji danych cyfrowych pochodzących z cyberprzestrzeni oraz urządzeń mobilnych. W pracowni wykorzystywane będą nowoczesne technologie do budowania modeli miejsca przestępstwa.

Umowę o współpracy w zakresie działania na rzecz podwyższenia bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni podpisali Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego, i prof. Krzysztof Józwiak, rektor Politechniki Łódzkiej. MAP

Koncertowa sala Marty

Czy można zmienić scenę teatralną w koncertową? Albo połączyć architekturę wnętrz z muzyką? I co z tego wyniknie?

Na te pytania musiała odpowiedzieć Marta Kluba, autorka pracy licencjackiej „Adaptacja sali teatralnej na koncertową w łódzkim Grand Hotelu”. I zrobiła to koncertowo! Do tego stopnia, że otrzymała nagrodę marszałka Grzegorza Schreibera w konkursie na najlepszą rozprawę i pracę naukową związaną tematycznie z województwem łódzkim.

Marta, studentka Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi znalazła się w gronie 16 laureatów uhonorowanych przez marszałka. Zaprezentowała autorską koncepcję wnętrza widowiskowego, stworzonego w miejscu sceny teatralnej Grand Hotelu bez naruszania jej zabytkowego charakteru. Przyszła sala koncertowa byłaby zbudowana z paneli poruszanych za pomocą sygnału. Projektantka konsultowała pomysł z muzykami i dźwiękowcami. Na scenie wykorzystywała też swoje umiejętności skrzypaczki, bo od dziecka ćwiczy na tym instrumencie.

– Realizacja była trudna – przyznaje dziewczyna. – Po raz pierwszy zmierzyłam się z odwzorowaniem tak wielkiej powierzchni do projektu 3D.

Marta Kluba pochodzi z Tarnowskich Gór. Wybrała ASP w Łodzi, bo zaciekały ją uczelnia i miasto. – Eklektyczne, z inspirującą przestrzenią architektoniczną – podkreśla. – Spotkałam też wielu ciekawych ludzi, którzy są pochłonięci tym, co robią.

O istnieniu sceny teatralnej w Grand Hotelu powiedział Marcie promotor jej pracy dyplomowej dr Rafał Szrajber. Później podsunął pomysł, by dostarczyła ją na konkurs organizowany przez marszałka.

– Nagroda ogromnie mnie zaskoczyła, ale i ucieszyła – nie kryje studentka. – Sala dostała nowy blask i ktoś o tym usłyszy.

Żeby zrobić magisterium z architektury wnętrz, Marta Kluba przeniosła się na ASP we Wrocławiu. Nagrodę marszałka ma zamiar zainwestować w pracę badawczą i stworzyć przykładowy moduł, który zwielokrotniony posłuży do zbudowania pawilonu muzycznego.

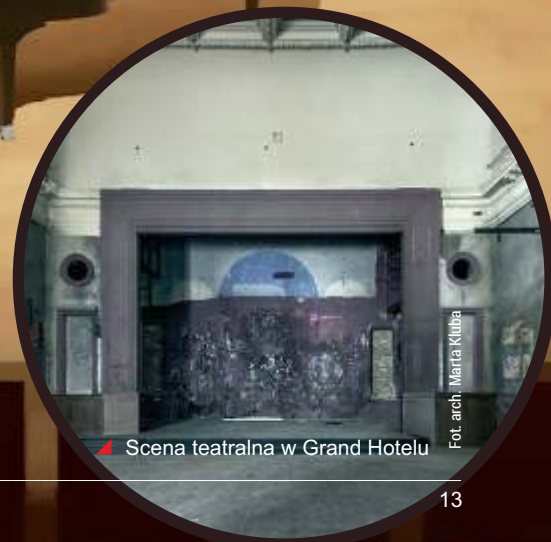

▲ Marta Kluba

Fot. arch. Marta Kluba

▲ Wizualizacja sali koncertowej w Grand Hotelu
Fot. arch. Marta Kluba

▲ Scena teatralna w Grand Hotelu

Fot. arch. Marta Kluba

Jak zapusty stały

▲ Andrzej Wojtczak, „Kolędniczy”

Zapusty to czas życia i czas kobiet, czas kojarzenia par i czas radości, trwającej aż do środy popielcowej. Wówczas o północy Zapust gasił światło.

Dzisiejszy karnawał nasi przodkowie nazywali zapustami. Zaczynał się od uroczystości Objawienia Pańskiego, tzw. Trzech Króli, a kończył środą popielcową. To czas zabaw, hucznie spędzanych w mieście, w pałacu, w dworze i w chałupie. To czas odwróconych norm i kolędników.

Kolędowanie

– Czas kolędowania ma początek w adwencie, kontynuowany jest w godach, okresie bożonarodzeniowym od 25 grudnia do 6 stycznia – tłumaczy Aldona Plucińska, etnograf, kierownik Działu Plastyki Lu-

dowej Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. – Chodzi się z gwiazdą, szopką z maszkarami zwierzęcymi. W wigilię Święta Trzech Króli na pograniczu mazowiecko-łęczyckim i sieradzkim kolędowały wielosobowe grupy chłopców. Śpiewali, a następnie składali życzenia domownikom, otrzymując w zamian za kolędę – ciasto obrzędowe szczodraki. Od tej nazwy nazywano ich „szczodrakami”. W grupach kolędniczych uczestniczyli mężczyźni. To oni przywdziewali kostiumy, które zmieniały ich płęć i status spo-

łeczny na czas zapustów. Następowołało odwrócenie norm.

Zapusty służyły kojarzeniu par. Publiczne obcałowywanie panny przez chłopca było zakazane, ale w karnawale, w czasie radości życia, nikt specjalnie na to się nie obrażał. Stąd w zapustach tyle weseł.

Reduty, kuligi i burkoty

W karnawale radowano się podczas redut. Co kryje się pod tą tajemniczą nazwą? Bale maskowe i maskarady. Na zabawach organizowanych w miastach, we dworach i w rezydencjach tań-

czyli wszyscy: szewc i ksiądz, szlachcianka i dwórka, ale na twarzach musieli mieć maski.

Karnawałową zabawą szlachty był kulig. Głośny, huczny, który cieszył serca. Zaczynał się o zmroku tętentem koni, przy śmiechu i muzyce. Kiedy wpadał na podwórze dworu, do wyśiadających z sań wychodził gospodarz, wręczając uczestnikom kuligu klucze do piwnicy i spiżarni. Zasiadano wówczas do kolacji, a później ruszano w tany do rana. A o brzasku: śniadanie, odpoczynek, a później obiad i... do następnego dworu.

się karnawałem

Maciej Petrycki

Wojciech Grabowski „W dzień Matki Boskiej Gromnicznej”

Bawili się także kupcy i rzemieślnicy na zabawach, które nazywano burkotami. Punktem obowiązkowym był taniec czeladników z córkami mistrzów rzemiosła. Wywijano oberka, hajdamaka, szumkę i krakowiaka.

Hulaj, dusza!

Wstępem do ostatniego, najbardziej hucznego tygodnia karnawału, był tłusty czwartek. Ale prawdziwe szaleństwo zaczynało się w ostatki, czyli trzy dni przed końcem zapustów.

– W rejonie Radomska od niedzieli zapustnej aż do ostatniego wtorku trwały pochody kusaków, zwane kusakami jedlińskimi – tłumaczy Aldona Plucińska. – W kusy wtorek po

południu w mieście zbierał się sąd nad śmiercią, a następnie odbywała się jej egzekucja.

To był sygnał do zabawy. A w ostatni dzień karczmy trzęsły się od muzyki; kobiety wykonywały taniec na „len i konopie”, skacząc jak najwyżej „na konopie, na konopie, żeby się rodziły, żeby nasze dzieci i my nago nie chodzili”; a mężczyźni tańczyli „na owies, pszenicę i ziemniaki”. W okolicach Radomska i Wielunia w ostatni wtorek chłopcy ubierali drzewko, stawiali je na wózek i szli w hałaśliwym orszaku od domu do domu. Tam gdzie były panny, wywoływano je, stawiano na wózku obok drzewka

i licytowano. Licytacja trwała tak długo, aż panna się wykupiła.

Podkoziołek

Kulminację obrzędów stanowił podkoziołek, zabawa popularna na ziemi sieradzkiej i łęczyckiej. Brała w niej udział młodzież, która nie stanęła na ślubnym kobiercu w mijające zapusty. Na czym polegał? Otóż w karczmie stawiano obok beczki z piwem figurkę chłopca lub koziołka. Następnie do karczmy wpuszczano dziewczęta. Panny, gdy rozpoczynały taniec, składały datki pieniężne koziołkowi, a hojność dziewczyny miała zagwarantować bogatego męża. Podkoziołek to koźła głowa wykonana z drew-

na i osadzona na kijku. Czasami był to też słomiany kozioł czy postać chłopca zrobiona z iglastej gałązki o zaznaczonych cechach męskich z cebuli.

Około północy w karczmie pojawiał się Zapust. Miał miotłę i garnek popiołu. Wywraçał jadro, rzucał na nie popiół i gasił światło. Tak żegnano zapusty.

Zgromnicą

40 dni po Bożym Narodzeniu wierni obchodzą Ofiarowanie Pańskie, zwane świętem Matki Boskiej Gromnicznej. 2 lutego wierni święcą gromnicę, które pomagają i chronią przez złem. Dymem ze świec kreśli się znak krzyża na drzwiach, piecu, oknach i belkach pułapu.

Forumowicze dyskutowali,

Europejskie Forum Gospodarcze – Łódzkie 2020 stało się okazją do wymiany doświadczeń między przedsiębiorcami, przedstawicielami nauki, politykami. Ze względu na pandemię odbyło się online. Dopisali eksperci i goście, wśród których był premier Mateusz Morawiecki.

Gospodarzem Forum przebiegającego pod hasłem „Wiedza, eksperci, praktycy – nie może cię zabraknąć” był marszałek województwa Grzegorz Schreiber. W sesji inauguracyjnej wzięli udział przedstawiciele regionów europejskich. Podczas EFG odbyło się 16 paneli dyskusyjnych, uczestniczyło 100 prelegentów.

– Rok 2020 wszyscy bardzo dobrze zapamiętamy jako rok walki z COVID-19, walki na polu społecznym, walki o zdrowie i życie Polaków, ale też walki na polu gospodarczym – mówił szef polskiego rządu Mateusz Morawiecki. – Bardzo dziękuję wszystkim firmom, wszystkim podmiotom, które zaangażowały się w walkę z COVID-19 w najróżniejszy sposób, bezpośrednio poprzez szycie maseczek, kombinezonów i dostarczenie sprzętu medycznego. Dziękuję także tym, którzy pozwolili pracownikom szybko działać w trybie zdalnym, zapewniając dystans, dezynfekcję, maseczki; robili wszystko, żeby przerwać ten łańcuch zakażeń. Wiem, że świat gospodarczy, świat biznesu łódzkiego jest bardzo zaangażowany.

▲ Premier Mateusz Morawiecki już drugi rok z rzędu odwiedził Europejskie Forum Gospodarcze w Łodzi

▲ W Forum uczestniczyło 100 panelistów

premier dziękował

Drugiego dnia najważniejszym wydarzeniem była Gala Nagrody Gospodarczej Województwa Łódzkiego „Biznes na PLUS”. Uhonorowane zostały firmy, które budują pozytywny wizerunek regionu i przyczyniają się do jego rozwoju gospodarczego. Główną nagrodę BIZNES NA PLUS, przyznawaną przez Zarząd Województwa Łódzkiego za całokształt działalności, otrzymała firma IZODOM 2000 Polska sp. z o.o. Pozostałe firmy otrzymały statuetki w kategoriach: Debiut Roku – LOVISH Ewelina Niedzielska; Edukacja dla Biznesu – Veolia Energia Łódź S.A.; Lider Innowacji – Sieć Badawcza Łukasiewicz Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych; Świadomi w Biznesie – Kultowy Browar Staropolski; Projekt Przyszłości – BIFIX Wojciech Piasecki sp.j. Nagroda Specjalna Samorządu Województwa Łódzkiego dotarła do Przedsiębiorstwa Produkcyjnego Joan s.c.

Trzeciego dnia trwały Łódzkie Dni Innowacji, wypełnione spotkaniami z ekspertami i młodym biznesem, poświęconymi nowatorskim rozwiązaniom w przemyśle i usługach oraz nowoczesnym technologiom. Odbył się też finał I edycji „Kuzni Pomysłów” – programu wsparcia dla młodych i innowacyjnych biznesów. Zdaniem jurorów, najlepszy model biznesowy przedstawił EndoFund, będący innowacyjnym sys-

temem faktoringu medycznego. Zwycięzcą pitchingu został Trainers.org, prezentujący system operacyjny łączący szkoleniowców z klientami.

Podczas Forum retransmitowane były koncerty Orkiestry Kameralnej Teatru Wielkiego w Łodzi oraz Chóru i Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Łódzkiej. RED.

▲ Jakub Wójcik z firmy IZODOM odebrał nagrodę w Urzędzie Marszałkowskim

▲ Marszałek Grzegorz Schreiber był w Sieci Badawczej Łukasiewicz Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych

▲ Karolina Bielawska, Miss Polonia 2019 miała wykład „Konkurs Miss Polonia jako innowacyjna forma promocji marki”

▲ Dla laureatów przygotowaliśmy statuetki – Nagrody Gospodarcze Województwa Łódzkiego „Biznes na Plus 2020” – prezentuje Dawid Mazurkiewicz, dyrektor Departamentu Promocji w UMWL

▲ Przedsiębiorstwo Joan w czasie pandemii przestawiło się na produkcję środków ochrony osobistej

W uroczystości uczestniczył abp senior Władysław Ziółek (na pierwszym planie), biskup ordynariusz w latach 1986-2012, obok abp Grzegorz Rys

W liście od Ojca Świętego wiele miejsca zajęła osoba pierwszego biskupa diecezji łódzkiej Wincentego Tymienieckiego. – Był pasterzem o ogromnej wyobraźni miłosierdzia – napisał papież. – I do takiej wyobraźni, przekutej w czyn, zdołał porwać powierzony mu kościół. Budował setki domów dla najuboższych, które do dziś istnieją. Rozdzielał żywność, karmił mlekiem dzieci i ich matki. Dzieciom organizował wakacyjny wypoczynek, niósł pomoc rodzinom dotkniętym alkoholizmem.

Podczas uroczystej liturgii, celebrowanej przez kardynała Konrada Krajewskiego, został odczytany dekret Penitencjarni Apostolskiej, informujący o udzieleniu papieskiego błogosławieństwa wraz z załączonym odpustem zupełnym. Zgromadzonym w świątyni oraz uczestniczącym w uroczystości poprzez media udzielił go w imieniu Ojca Świętego ks. kardynał Krajewski. DK, MAP

Jubileusz diecezji

Benedykt XV 10 grudnia 1920 roku powołał do życia diecezję łódzką. Sto lat po tych wydarzeniach, 12 grudnia w łódzkiej bazylice archikatedralnej uroczysto otwarto Drzwi Święte, ogłaszając rok jubileuszowy.

Pochodzący z Łodzi kardynał Konrad Krajewski odczytał list Ojca Świętego Franciszka. W mszy wzięli udział m.in. wicewojewoda łódzki Karol Młynarczyk i wicemarszałek województwa łódzkiego Zbigniew Ziemia.

76. rocznica spalenia więźniów

W nocy z 17 na 18 stycznia 1945 roku, kilkadziesiąt godzin przed wkroczeniem Armii Czerwonej do Łodzi, uciekający z miasta Niemcy podpalili więzienie na Radogoszczu. Żywcom spłonęło ok. 1,5 tys. osadzonych. W 76. rocznicę tego wydarzenia Robert Baryła, członek zarządu województwa łódzkiego, złożył kwiaty przy pomniku-mauzoleum, upamiętniającym niemieckie ludobójstwo.

Prochy spalonych pochowano 28 lutego w dwóch zbiorowych mogiłach na cmentarzu św. Rocha w Łodzi. Więzienie zostało przekształcone w mauzoleum 9 września 1961 roku. W 1947 roku komendant więzienia Walter Pelzhausen stanął przed łódzkim sądem i został skazany na śmierć. Wyrok wykonano 1 marca 1948 roku. BG

szość tego czasu spędza się w służbie Bożej. Dewizą posługi biskupa Meringa były słowa: sprawiedliwość, pokój i radość; był dla wiernych nie tylko księdzem, ale i przewodnikiem.

Podczas pożegnalnej mszy Piotr Adamczyk, wicemarszałek województwa łódzkiego, odczytał list od marszałka Grzegorza Schreibera i wręczył biskupowi wizerunek świętej Faustyny, patronki Łodzi, która urodziła się w Głogowcu w na-

Pożegnanie biskupa

W ciągu 17 lat posługi biskupiej nigdy nie mówiłem niczego, żeby się podobać. Zawsze głosiłem prawdę i sprawiedliwość. Dziś odchodzę z poczuciem satysfakcji – podsumował w bazylice katedralnej we Włocławku, podczas pożegnalnej przemowy, ks. biskup Wiesław Mering, ordynariusz diecezji włocławskiej.

Siedemdziesiąt pięć lat to piękny wiek, zwłaszcza jeśli wię-

szym województwie.

– Serdecznie Bóg zapłać za to, że Jego Ekscelencja był dla nas sprawiedliwym i pełnym zrozumienia przewodnikiem duchowym – powiedział wicemarszałek.

Biskup Mering przewodnił diecezji włocławskiej ponad 17 lat, a został mianowany przez Ojca Świętego Jana Pawła II. Święcenia biskupie i ingres do katedry włocławskiej odbyły się 26 kwietnia 2003 roku. MAP

Strajkowali, by działać legalnie

W styczniu obchodziliśmy 40. rocznicę rozpoczęcia „najdłuższego strajku studentckiego w Europie”, który doprowadził do tego, że komunistyczne władze zgodziły się na rejestrację Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Łódź stała się wówczas centrum akcji protestacyjnej, skupiając uwagę całej społeczności akademickiej w Polsce.

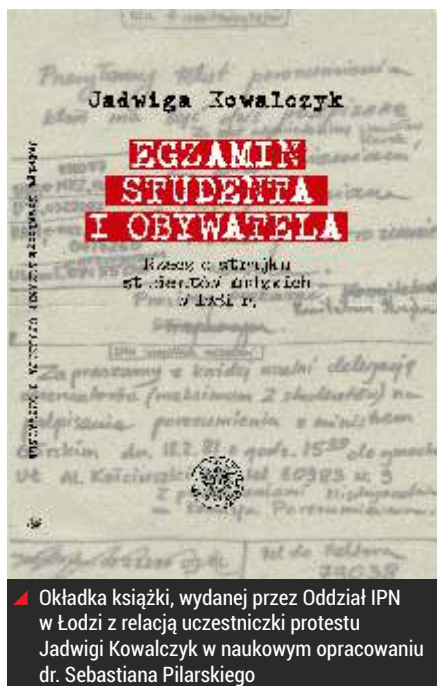

Strajkujący studenci Akademii Medycznej w Łodzi

Po burzliwym lecie 1980 roku, zakończonym zawarciem Porozumień Sierpniowych i powstaniem NSZZ „Solidarność”, naturalnym krokiem młodzieży akademickiej było sformułowanie postulatów, dotyczących możliwości powołania struktur broniących jej interesów. W Łodzi dążenia te zaowocowały utworzeniem we wrześniu 1980 roku Międzyuczelnianego Komitetu Założycielskiego Niezależnego Związku Studentów w Łodzi. 19 października w Warszawie, podczas zjazdu delegatów komitetów założycielskich niezależnych organizacji studenckich, zapadła decyzja o utworzeniu ogólnopolskiej organizacji pod nazwą NZS.

Powstanie NZS umożliwiło sformułowanie postulatów i oczekiwań, negocjowanych początkowo z władzami Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej oraz Uniwersytetu Łódzkiego. Studenci domagali się m.in. zniesienia egzaminu z podstaw nauk politycznych i obowiązkowego lektoratu języka rosyjskiego. Realizacja części postulatów pozostawała poza gestią rektorów, więc 21 stycznia 1981 roku przybyła do Łodzi delegacja rządowa. Rozmowy zakończyły się fiaskiem, co było jednoznaczne z roz-

poczęciem strajku na UŁ, wspartego przez studentów Akademii Medycznej (23 stycznia), Politechniki Łódzkiej (27 stycznia), Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej (3 lutego) i Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych (16 lutego).

Okładka książki, wydanej przez Oddział IPN w Łodzi z relacją uczestniczki protestu Jadwigi Kowalczyk w naukowym opracowaniu dr. Sebastiana Pilarskiego

Oznaczało to powrót do rozmów, które w imieniu studentów prowadziła Międzyuczelniana Komisja Porozumiewawcza. Trudne negocjacje z Komisją Międzyresor-

tową, kierowaną przez ministra nauki, szkolnictwa wyższego i techniki Janusza Górskiego, toczyły się w kilku turach w gmachu Wydziału Filologicznego UŁ przy al. Kościuszki 65. Studenci domagali się m.in. niezależności uczelni w sprawach naukowych, dydaktycznych i wewnątrzorganizacyjnych, wprowadzenia 5-letniego toku studiów, zniesienia obowiązkowych praktyk robotniczych i skrócenia szkolenia wojskowego do trzech miesięcy. Wysłali również żądania ukarania winnych stłumienia protestów w 1970 i 1976 roku, zaniechania prześladowań przedstawicieli opozycji demokratycznej, natychmiastowej rejestracji NZS, ograniczenia działalności cenzury, umożliwienia swobody podróżowania za granicę, zaprzestania zakłamywania w podręcznikach najnowszej historii Polski.

Ostatecznie protest zakończył się 18 lutego podpisaniem tzw. Porozumienia Łódzkiego. Wówczas MKP ogłosiła apel o przerwanie akcji strajkowych, organizowanych w innych ośrodkach akademickich. Największym sukcesem było to, że NZS mogło działać legalnie. Pozostałe strajkowe postulaty zaczęły być stopniowo realizowane. Niestety, wszystko przerwał wprowadzony 13 grudnia 1981 roku stan wojenny.

▲ Bałdrzychowianie swój wolny czas przeznaczają na muzykę, śpiew i tańce ludowe

Laury dla najlepszych

Animatorzy kultury, twórcy ludowi, liderzy kultury, a także organizatorzy wydarzeń zostali wyróżnieni przez zarząd województwa łódzkiego Nagrodą Marszałka za wieloletnią pracę na najwyższym poziomie. Docenieni zostali również za to, że mimo trudności związanych z pandemią potrafili zachęcać do uczestnictwa w kulturze i promować nasz region.

Nagrody Marszałka Województwa Łódzkiego przyznawane są za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury oraz za szczególne zaangażowanie w pracę na rzecz kultury. Otrzymało je 16 osób, stowarzyszeń i instytucji. Samorząd województwa przeznaczył na ten cel 80 tys. zł. Wysokość nagrody wynosiła od 4 tys. do 10 tys. zł.

– Zapewniam, że nie pozwolę, aby państwa sukces pozostał niezauważony – powiedział wicemarszałek Zbigniew Ziemia,

Satyrycznie

gratulując podczas spotkania online wyróżnionym artystom i zespołom.

Laureaci zostali nagrodzeni w pięciu kategoriach. Wśród liderów kultury wyróżnienia otrzymali: Wojciech Bartoszek, aktor Teatru Nowego w Łodzi; Dawid Ber, chórmistrz Chóru Filharmonii Łódzkiej; Piotr Bierzwiński, były zastępca dyrektora do spraw merytorycznych Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Łodzi; Ryszard Jan Osmoliński, skrzypek i dyrygent, założyciel Polskiego Duo Skrzypcowego; Aldona Plucińska, kustosz Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, autorka wielu publikacji; Mariusz Mielczarek, archeolog i numizmatyk MAiE w Łodzi; Piotr Papiernik, archeolog; Wydawnictwo „Księża Młyn” w Łodzi.

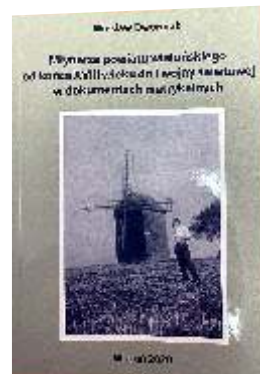
W gronie twórców ludowych nagrodzeni zostali: Teresa Foks, hafciarka z pow.

łowickiego; Marta Barczak-Cicha, skrzypaczka ludowa z pow. sieradzkiego; Zespół Ludowo-Śpiewaczy „Włóścianie” z Chotowa; Zespół Ludowy „Bałdrzychowianie” z pow. poddębickiego. W kategorii talent nagrodę odebrał Marek Nędza, aktor Teatru im. Jaracza w Łodzi. Za organizację wydarzenia kulturalnego nagrodzony został Teatr Wielki w Łodzi, który przygotował koncert „Województwo łódzkie w hołdzie dla św. Jana Pawła II”. Wyróżnienia otrzymali także animatorzy kultury: Elżbieta Łągwa-Szelągowska, współtwórczyni Stowarzyszenia Busola dla Artystycznie Uzdolnionych Dzieci i Ogólnopolskiego Festiwalu Kabaretowego „Trybunały Kabaretowe”; Kamil Wrona, współzałożyciel i dyrygent Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej w Tomaszowie Mazowieckim oraz big-bandu TM Brass. JG,BBS

O młynarzach i młynach

Dzieje młynarstwa w powiecie wieluńskim opisał Wiesław Dworniak, znany w Wieluniu lekarz. Książka „Młynarze powiatu wieluńskiego od końca XVIII wieku do I wojny światowej w dokumentach metrykalnych” powstała dzięki historycznej pasji autora, który kilkanaście lat ustalał rodowody dawnych młynarzy

ziemi wieluńskiej, elity ekonomicznej polskiej wsi. Wiesław Dworniak udokumentował w publikacji także koligacje oraz status społeczny i ekonomiczny właścicieli młynów i wiatraków w ciągu stuleci, sięgając do archiwów państwowych i kościelnych, prasy oraz przeprowadzając wywiady z potomkami ówczesnych młynarzy. BBS

Śpiewa, bo lubi

Bożena Bilska-Smuś

Dominik Sutowicz, tenor Teatru Wielkiego w Łodzi, jest pogodny, uśmiechnięty. Tak też zachowuje się w pracy, która sprawia mu przyjemność.

– Tylko czasami się stresuję, w dniu premiery, i to w domu – przyznaje artysta. – Po przekroczeniu progu Teatru Wielkiego wszystko zostawiam. Przecież nie śpiewam za karę.

Zadebiutował partią Freda Eynsford-Hilla w musicalu „My Fair Lady” F. Loewego w Teatrze Wielkim w Łodzi, gdzie został zaangażowany w 2008 roku równoległe z ukończeniem tutejszej Akademii Muzycznej. Od tego czasu zaśpiewał kilkanaście ról na deskach wielu scen. Wciąż współpracuje z Operą Krakowską, Teatrem Wielkim Operą Narodową, Operą Bałtycką i z zagranicznymi scenami w Innsbrucku, Helsinkach, Dessau, Berlinie.

– Wyjazdy dają dużo radości i wiele się uczę, a także spotykam ciekawych ludzi – wylicza solista. Minusem jest rozłąka z rodziną, czyli z żoną Olą i 7-letnim Antkiem, których stawia na pierwszym miejscu, a dopiero potem jest śpiewanie.

Chociaż w związku z uprawianym zawodem rocznie robi 50 tys. kilometrów, to prywatnie też lubi podróżować. – Dotychczas z rodziną najczęściej wyjeżdżaliśmy za granicę, więc Polskę słabo znamy – przyznaje Dominik Sutowicz. – Od jakiegoś czasu chcemy to nadrobić i próbujemy zobaczyć wszystkie zamki w kraju.

Fot. Juliusz Multarzyński

▲ Dominik Sutowicz jako Jontek w „Halce” Stanisława Moniuszki, swojej ulubionej arii

▲ Edyta Wawrzyniak, właścicielka „Za lasami”

Maciej Petrycki

Weekend na wsi

Rozmowy z mnichem?, a jakże, własna wędzarnia? – proszę bardzo. Wyprawy rowerowe, spływy kajakowe, średnio-wieczne legendy i zadbane budynki to już standard. Poznajcie najlepsze gospodarstwa agroturystyczne Łódzkiego.

Pod koniec listopada Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego rozstrzygnął konkurs „Weekend na wsi”, wskazując najlepsze gospodarstwa agroturystyczne w regionie. Szerzej opisujemy te, które znalazły się na podium.

„Za lasami”

Edyta Wawrzyniak, właścicielka „Za lasami”: – Nasz dom znajduje się w dolinie rzeki Pilicy, w otulinie Lasów Spalskich w Zakościelu. W promieniu zaledwie dwóch kilometrów znajdują się z jednej strony zabytki, a z drugiej piękne krajobrazy. Pilica sprzyja spływom kajakowym, lasy spalskie są pełne grzybów, na amatorów wycieczek czekają ciekawe trasy rowerowe i piesze, miłośnicy zabytków z pewnością docenią perełki regionu, czyli kościół św. Idziego (należy do najstarszych i najciekawszych zabytków architektury romańskiej), dzieci natomiast mogą odwie-

dzać Zako Rancho, znajdujące się kilometr od nas, gdzie mieszkają alpaki i osły. Dla gości został przeznaczony dwupoziomowy apartament z oddzielnym wejściem oraz podwórkiem, lasem, ośmioma miejscami noclegowymi. Do dyspozycji są również sprzęt rekreacyjny, świetlica, miejsce na ognisko i zabawę dla dzieci, a w domu szybki internet.

– Na miejscu uczymy pleść wianki, tworzyć ozdoby z drewna i sznurka, malować – dodaje właścicielka „Za lasami”. – Proponujemy warsztaty rękodzieła, prowadzone pod okiem profesjonalistów. Mamy także w ogrodzie wędzarnię, serwujemy gościom nasze przetwory, herbaty ziołowe, miód z pasieki od dziadków, a produkty na śniadania kupujemy u zaprzyjaźnionych gospodarzy. Cena za apartament zależy od terminu i liczby gości. Wynosi od 200 do 300 zł za dobę.

▲ „Za lasami” leży w dolinie rzeki i wśród lasów

▲ „Piwnica rycerska” w Inowódzu

▲ Wnętrze domu „Za lasami”

„Siedlisko Besiekiery”

Anna Kucharska, właścicielka „Siedliska Besiekiery”: – Wokół zamku znajduje się fosa, przez którą przepływa rzeczka Orłówka. Od północy rozciąga się piaszczysto-trawiasta plaża, gdzie można położyć kocyk i pomoczyć nogi oraz wędkować. W rzece pływają szczupaki, bąki, płotki. Dookoła zamku i fosy prowadzi ścieżka wprost do naszej bramy. Spacerują tu szczególnie romantyczne i tajemnicze wieczorem oraz o zachodzie słońca.

Siedlisko jest świetną bazą wypadową do term w Uniejowie, kopalni soli w Kłodawie, zamku w Łęczycy, archikolegiaty w Tumie, skansenu wsi łęczyckiej w Kwiatkówku. Są też wyjątkowe atrakcje dla dzieci, m.in.: Dolina Skrzatów w Chociszewie i Wioska Indiańska Tatanka w Solcy oraz Zoo Safari w Borysewie.

Zwycięzcy konkursu „Weekend na wsi”

I miejsce:

„Za lasami”, Zakościele 56C,
97-215 Inowłódz

II miejsce:

„Siedlisko Besiekiery”,
Besiekiery 34, 99-150 Grabów

III miejsce:

„Piwnica rycerska”, ul. Tuwima 17,
97-215 Inowłódz

IV miejsce:

„Dwór w Kielczówce”,
Kielczówka, ul. Piotrkowska 36,
97-310 Moszczenica

V miejsce:

Winnica „Witaj słońce”, Mnich
Probostwo 1, 99-322 Oporów

VI miejsce:

„Zielony zakątek”, Agrochatka,
Skrzynno 52, 98-311 Ostrówek

VII miejsce:

„Dwa stawy”, Sulejów,
ul. Połaniecka 1, 97-330 Sulejów

VIII miejsce:

„Stadnina Koni” Malutkie,
Malutkie 31A, 97-505 Dobryczyce

Wyróżnienie:

„Batorówka”, Wola Łokotowa 38,
95-040 Jeżów

Wyróżnienie:

„Stajnia u kowala”, al. Lipowa 33,
99-416 Nieborów

▲ Pokoje domu w Besiekiarach są urządzone ze smakiem
Fot. arch. „Siedlisko Besiekiery”

▲ Anna Kucharska, właścicielka „Siedliska Besiekiery” z mamą
Fot. arch. „Siedlisko Besiekiery”

▲ Urocza altana „Piwnicy rycerskiej”
Fot. arch. „Piwnica rycerska”

▲ Widok okolicy „Piwnicy rycerskiej” w Inowłodzu
Fot. arch. „Piwnica rycerska”

– Prowadzimy warsztaty kultywujące tradycje polskiej wsi, przeznaczone dla dzieci i młodzieży z grup zorganizowanych oraz indywidualne warsztaty rodzinne – wymienia właścicielka „Siedliska Besiekiery”. Mamy dwa studia z aneksami kuchennymi i łazienkami na piętrze oraz dwa pokoje na parterze ze wspólną kuchnią i łazienką. Cena za noc wynosi średnio 50 zł od osoby, w zależności od liczby osób i długości pobytu.

„Piwnica rycerska”

Małgorzata Kowalska, właścicielka „Piwnicy rycerskiej”: – Wokół rozciągają

się lasy, płynie rzeka Pilica, mamy nieprzebrane bogactwo flory i fauny, a do tego czyste powietrze. W obiekcie nie ma barier architektonicznych, również dla osób z dysfunkcjami, a zwierzątki są u nas mile widziane. Goście mają dostęp do plaży, otwartej siłowni, boiska i placu zabaw. Zapewniamy spływy po Pilicy, zapraszamy do wieczornego biesiadowania przy ognisku. Zachęcamy również do wypraw rowerowych i pieszych. Las czeka na miłośników grzybobrania, a rzeka na amatorów wędkowania.

Przygotowane są nowe, wygodnie urządzone trzy pokoje. Każdy z własną łazienką i dobrze wyposażonym aneksem ku-

chennym, tv, wi-fi oraz bezpośrednim wyjściem na ogród. Każdy z gości może bezpłatnie skorzystać z roweru.

– Ciekawostką jest to, że każdy pokój ma za patrona historyczną postać – uzupełnia właścicielka „Piwnicy rycerskiej”.

– Współpracujemy z naszym krewnym, który jest lokalnym „mnichem” i skarbnicą historycznej wiedzy o losach średniowiecznego Inowłodza oraz okolicy. Oferujemy produkt za rozsądną cenę z dużą wartością dodaną. Nocleg kosztuje 65 złotych od osoby, a dla większych grup istnieje możliwość indywidualnej kalkulacji.

PIK i ROBI w ŁÓDZKIEM

Uratował macewy

Bożena Bilka-Smuś

Jacek Frąckiewicz, artysta malarz o międzynarodowej renomie rodem z Widawy, uratował tutejsze macewy. Przez dziesięciolecia leżały w starym młynie, który zresztą wiele razy malował. Kamienne tablice wywieźli z cmentarza Niemcy podczas II wojny światowej.

– To była moja idée fixe – przyznaje artysta. – Myślałem: muszę to cmentarzysko podnieść, choćbym już nic więcej nie zrobił. Przecież to byli nasi żydowscy sąsiedzi.

Kamienne tablice ważyły od 60 do 100 kilogramów. – Kładłem je na wózek, a potem na palety. Czułem się jak więzień obozowy – przyznaje Jacek Frąckiewicz, który ostatecznie nie był sam. Wsparli go uczniowie z Zespołu Szkół Mundurowo-Technicznych w Ostrowie koło Łasku, dwóch Kacprów i Amelia z tejże placówki. Dziewczyna czyściła macewy razem z żoną Jacka Frąckiewicza – Małgorzatą, która wcześniej napisała projekt „Tak niewielu z tak wielu”, dzięki któremu całe przedsięwzięcie uzyskało dofinansowanie z Urzędu Gminy w Widawie.

Na cmentarzu przy Kielczygłowskiej, dokąd zostały przetransportowane macewy, zawisły też tablice informacyjne z nazwiskami pochowanych tutaj Żydów. Oprócz tablic, powstała terenowa gra w postaci questa, którego autorką jest Małgorzata Frąckiewicz. Natomiast poza projektem została przez Stowarzyszenie IKAR, którego prezesem jest artysta, wydana broszura tematycznie związana z historią widawskich Żydów.

▲ Jacek Frąckiewicz podniósł ponad 100 macew

▲ Broszurę można nabyć w Stowarzyszeniu IKAR

▲ Macewy czekają na tego, kto je odczyta

Jakie koszty przejazdu pokrywa gmina?

Burmistrz miasta określił w zarządzeniu zasady zwrotu rodzicom i opiekunom prawnym uczniów niepełnosprawnych kosztów wspólnych przejazdów z miejsca zamieszkania do placówki edukacyjnej. Zdaniem skarżącej, zwrot kosztów przejazdu powinien obejmować także samodzielny przejazd rodzica. Gmina była odmiennego zdania.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach zgodził się z urzędem. Stwierdził, że zwrot kosztów dojazdu dzieci do właściwych placówek oświatowych nie może być źródłem dodatkowych przysporzeń dla osób, które go czyniły.

Zwrot ma stanowić jedynie ekwiwalent transportu i opieki zapewnianej bezpośrednio przez gminę. Brak jest zatem uzasadnienia prawnego na rozciąganie obowiązku gminy do refundacji także dalszych, nieprzewidzianych w ustawie wydatków w postaci samodzielnych podróży rodzica lub opiekuna między miejscem zamieszkania dziecka a siedzibą instytucji oświatowej. Ustawa Prawo oświatowe nie przewiduje zwrotu za wielokrotność przejazdów (wedle skarżącej, czterech przejazdów), a tylko za dojazd z domu do szkoły i z powrotem, czyli za dwa przejazdy rodzica (opiekuna) wraz z dzieckiem. To zaś, gdzie podczas zajęć dziecka w szkole

będzie przebywał opiekun, czy wróci do domu, aby ponownie przyjechać po dziecko do szkoły, czy w inny sposób spędzi czas, pozostaje bez wpływu na zakres obowiązku gminy.

Rozpoznający skargę kasacyjną NSA podkreślił, że do właściwej interpretacji pojęcia „zwrot kosztów”, rozumianego jako wszelkie wydatki pozostające racjonalnie w związku z przejazdem ucznia i jego opiekuna do szkoły, nie jest konieczne uwzględnienie jego znaczenia, ustalonego na gruncie innych ustaw w zakresie prawa prywatnego, podatkowego oraz w dorobku nauk ekonomicznych. Art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe jednoznacznie wskazują, że zwrot kosztów indywidualnego dowożenia dzieci do szkół stanowić ma odpowiednik transportu i opieki zapewnianej bezpośrednio przez gminę.

Przez sformułowanie „zwrot kosztów przejazdu” należy rozumieć jedynie podróż wspól-

ną dziecka z opiekunem z domu do placówki i z placówki do domu. Żaden przepis ustawy Prawo oświatowe nie posługuje się pojęciem „pełnego zwrotu kosztów przejazdu dziecka i rodzica do placówki wychowawczej”, do którego odwołuje się skarżąca. Trzeba pamiętać, że fundusze przeznaczone na zwrot kosztów tego przejazdu są publiczne, bo pochodzą z budżetu gminy. Dlatego nieuzasadnione byłoby nakładanie na gminę dodatkowych obciążeń finansowych, niewynikających wprost z przepisów.

W przeciwnym wypadku, do „pełnych” kosztów przejazdu dziecka do placówki szkolno-wychowawczej należałoby zaliczyć np. koszty ubrania i obuwia dziecka. Nie miało przy tym znaczenia, co akcentowano w skardze, że szkołom i ośrodkom brakuje infrastruktury umożliwiającej pobyt rodziców w czasie zajęć uczniów. To rodzic sam decyduje, w jaki sposób zorganizuje sobie to oczekiwanie. Przyznanie zwrotu kosztów wspólnego przejazdu nie wiąże się z obowiązkiem przebywania opiekuna w placówce, w której dziecko ma zajęcia (IOSK 3231/19).

Ostatnie pożegnanie radnego

19 grudnia pożegnaliśmy Andrzeja Owczarka, radnego Sejmiku Województwa Łódzkiego. Uroczystości pogrzebowe rozpoczęły się mszą św. w kościele Najświętszej Maryi Panny i św. Michała Archanioła w Łasku.

Kondukt żałobny przeszedł na miejscowy cmentarz, gdzie pochowano urnę z prochami radnego. Samorząd wojewódzki reprezentował podczas uroczystości Robert Baryła, członek zarządu województwa łódzkiego.

Andrzej Owczarek jako radny obecnej kadencji Sejmiku Województwa Łódzkiego

należał do Klubu Radnych Koalicja Obywatelska. Był absolwentem Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego. Uczył historii w Liceum Ekonomicznym w Łasku i Zespole Szkół nr 3 oraz w Szkole Podstawowej w Sędziejowicach, gdzie został dyrektorem. Od 1980 roku działał w NSZZ „Solidarność”. Został internowany po wprowadzeniu stanu wojennego - 13 grudnia 1981 r.

W latach 1990–2005 był radnym miejskim w Łasku, od 1990 do 1998 pełnił funkcję burmistrza miasta. Został też wybrany prezesem łaskiej Ochot-

nicznej Straży Pożarnej, a w latach 2005–2015 senatorem - VI, VII i VIII kadencji Senatu RP.

Od roku 2018 był radnym Sejmiku Województwa Łódzkiego.

Andrzej Owczarek zmarł 6 listopada 2020 roku. Przegrał walkę z Covid-19. Miał 70 lat.

Radni VI kadencji

Sejmiku Województwa Łódzkiego

Przewodnicząca
Sejmiku

Iwona Koperska
klub radnych PiS
okręg 3

Wiceprzewodniczący
Sejmiku

Zbigniew Linkowski
klub radnych PiS
okręg 2

Wiceprzewodnicząca
Sejmiku

Aneta Niedźwiecka
klub radnych PiS
okręg 4

Piotr Adamczyk
klub radnych PiS
okręg 1

Alicja Antczak
klub radnych PiS
okręg 2

Artur Bagieński
klub radnych PSL
okręg 5

Paweł Bliźniuk
klub radnych KO
okręg 1

Marcin Bugajski
klub radnych KO
okręg 1

Andrzej Chowis
klub radnych PSL
okręg 3

Janusz Ciesielski
klub radnych PiS
okręg 5

Paweł Drączyk
klub radnych KO
okręg 1

Beata Dróżdź
klub radnych PiS
okręg 4

Włodzimierz Fisiak
klub radnych PiS
okręg 1

Arkadiusz Gajewski
klub radnych KO
okręg 5

Edward Kiedos
klub radnych PiS
okręg 3

Paweł Kowalczyk
radny niezależny
okręg 4

Iwona Lewandowska
klub radnych KO
okręg 2

Marek Mazur
klub radnych PSL
okręg 4

Anna Rąbiega
klub radnych KO
okręg 1

Dariusz Rogut
klub radnych PiS
okręg 4

Halina Rosiak
klub radnych PiS
okręg 1

Dorota Ryl
klub radnych KO
okręg 3

Katarzyna Sadowska
klub radnych KO
okręg 1

Marlena Sagan
klub radnych PiS
okręg 3

Paweł Sałek
klub radnych PiS
okręg 5

Witold Stępień
klub radnych KO
okręg 3

Edyta Strumian
klub radnych KO
okręg 2

Ewa Wendrowska
klub radnych PiS
okręg 5

Dorota Więckowska
klub radnych PiS
okręg 3

Waldemar Wojciechowski
klub radnych PiS
okręg 2

Bożena Ziemińciew
klub radnych KO
okręg 1

Zbigniew Ziemba
klub radnych PiS
okręg 4

Jolanta Zięba-Gzik
klub radnych PSL
okręg 3

Okręgi wyborcze

1 miasto Łódź

2 powiaty: kutnowski,
jędrzyński, towiński i zgierski

3 powiaty: łaski, pszaniński,
pajęczański, poddębicki,
sieradzki, wieluński,
wieruszowski, zduńskowolański

4 miasto Piotrków Trybunalski,
powiaty: bełchatowski, łódzki
wschodni, piotrkowski,
radomszczański

5 miasto Skierniewice,
powiaty: opoczyński, rawski,
skiemiewicki, tomaszowski,
trzebiński

Maurzyce - skansen (pow. łowicki)
Fot. Dorota Szymonowicz